

ANDREAS
GRUBER

KERŠTO
VASARA

Komisaras Valteris Pulaskis

Prologas

Jam tai labai patiko. Mėlynas dangus, žuvėdrų riksmas, bangų mūša ir — kiek akys užmato — daugiau nė vieno automobilio visame pakrantės kelyje.

Edvardas Hokinsonas stipriai paspaudė akceleratorių. Ties posūkiu sucypė padangos. Važiuodamas jis veidu jautė stiprų vėją, ant lūpų tiško sūrūs jūros purslai. Koks dilgčiojimas pilve! Sulaukus šešiasdešimties pilna krūtine mėgautis gyvenimu jam reiškė važiuoti skardžio kraštu, iki maksimalios ribos padidinti šimto aštuoniasdešimties arklio galių kabrioletą apsukas ir klausytis su vėjo gūsiomis besigrumiančio variklio riaumojimo tuo metu, kai iš garsiakalbių sklinda Benio Gudmano* muzika. Šiaurės jūros pakrantės keliai buvo tarsi specialiai nutiesti smagiems pasivažinėjimams, nuo kurių Edvardui šiuropdavo oda ir apimdavo jausmas, kad jis vėl jaunas ir išprotėjęs. *Svingo karalius*.

Vis labiau artėjo priekyje stūksantis uolėtos salos švyturys. Toje vietoje, kur kelias staiga ima leisti žemyn, buvo pats pavojingiausias posūkis. Hokinsonas jį nesunkiai įveikdavo septyniasdešimtys kilometrų per valandą greičiu. Jo automobilio padangos galėjo atlaikyti tokį išbandymą.

Tačiau neprireikė.

Kitoje tiesioje atkarpoje ant baltos kelio vidurį žyminčios linijos staiga tarsi iš niekur atsirado žmogus. Hokinsonas iki dugno nuspaudė stabdžių pedalą. Moteris nepakėlė akių. Kodėl, po šimts, ji vidury gatvės nusiavė aukštakulnius batelius ir basa leidosi bėgti asfaltu? Jis labai lėtai važiavo artyn. Kokios kojos!

Hokinsonas pakėlė tamsius akinius ant vėjo suveltų žilstelėjusių plaukų. Privaziavęs prie pat moters sustojo. „Pagal amžių ji

* Benjamin David Goodman (1909–1986) — amerikiečių klarnetistas, populiariausias JAV svingo grupės vadovas, dar vadinamas Svingo karaliumi.

galėtų būti mano dukra arba netgi anūkė“, — pagalvojo. Apsivilkusi melsvą suknelę siauromis petnešėlėmis atrodė išblyškusi ir labai liesa. Tačiau su šaliu ir skara, iš po kurios kraštų kyšojo šviesių plaukų sruogos, mergina spinduliavo nekaltumu ir drauge gašliu geidulingumu, dėl ko atrodė panaši į Greisę Keli ankstyvuosiuose jos karjeros filmuose.

Hokinsonas pritildė Benį Gudmaną ir pasilenkė per keleivio sėdynę.

— Su *šiais* bateliais ketinate eiti prie švyturio?

— Prakeikimas, nulūžo kulnas.

Jis nusišypsojo.

— Tada kur ketinate eiti?

— Bet kokių atveju kuo toliau nuo tų sukništų žuvėdrų. Jeigu dar ilgiau turėsiu klausytis jų klyksmų, man pasimaišys protas.

Hokinsonas neištvėręs išsišiepė. Mažulė su melsva suknele patiko, buvo būtent jo skonio.

— Šok vidun, aš tave šiek tiek pavėžėsiu.

Ji atgrėžė veidą į vėją ir atrodė, kad svarsto, ar lipti į mašiną, ar toliau kęsti žuvėdrų riksmą. Hokinsonas spoksojo į jos mažas krūtis, įsirėmusias į suknelės audeklą.

— Gerai, — galų gale atsakė mergina. — Bet mes klausysimės kitos radijo stoties.

Hokinsonas atidarė jai dureles.

— Kaip nori.

Įsispyrusi į aukštakulnius ji įšoko į automobilį. Trumpai žvilgtelėjęs į merginos kojas Hokinsonas pastebėjo, kad nė vieno batelio kulnas nebuvo nulūžęs. Tačiau kam dėl to kvaršinti sau galvą? Ji sėdėjo automobilyje, ir vien šis faktas buvo svarbus! Vos tik jis spėjo paspausti greičio pedalą, mergina jau sukinėjo radijo imtuvo rankenėles ir ieškojo tinkamos stoties. Kai iš garsiakalbių nugriaudėjo šiuolaikiniai ritmai, ji pagarsino ir atsipalaidavusi atsilošė į sėdynės atkalnę.

— Užsisėgsi diržą? — paklausė Hokinsonas.

Mergina nesujudėjo. Pažvelgusi per uolas švyturio pusėn atsakė:

— Aš pasitikiu tavimi.

Mažulė buvo visiškai jo skonio. Jis stipriau paspaudė pedalą. Staiga mergina prisislinko arčiau. Hokinsonas nematė, ką ji daro, tik išgirdo, kaip spragtelėjo jo saugos diržo sagtis, o tada galiukas su metaline kilpa lėtai nušliaužė įstrižai pilvo.

— Na, aš...

— Gyvenimas — tai rizika, ar ne, Edi? — paklausė ji pamerkdama akį. — Galiu lažintis, kad tu niekada neįveiktum to posūkio važiuodamas devyniasdešimties kilometrų per valandą greičiu.

Jo pulsas pagreitėjo. Po velnių, iš kur ji žino jo vardą?

— Važiuok greičiau, Edi! Pasirūpink manimi... taip, kaip anksčiau!

Kaip anksčiau? Hokinsonas pašnairavo akies krašteliu. Jis nepažinojo šios moters!

Ji nusmaukė skarelę ir papurtė galvą, kad paleistų ilgus šviesius plaukus. Tada nusiėmė nuo pečių peleriną. Paaiškėjo, kad skara ir pelerina iš tiesų buvo vientisas perlais siuvinėtas kelių metrų ilgumo šalis. Mergina iškėlė rankas ir leido drabužiui tarsi vėliavai plaikstytis vėjyje.

— Edi, spausk greičio pedalą! — sušuko ji.

— Klausykite, aš...

Mergina staiga prisislinko artyn, akimirksniu pakilo nuo sėdynės ir vieną koją permetė į vairuotojo kojoms skirtą vietą.

— Juk pasakiau — *greičiau!*

Ji aukštakulniu stipriai užmynė jam pėdą ir nuspaudė pedalą iki pat dugno. Variklis suriaumojo. Hokinsono pėdą pervėrė skausmas. Jis staigiai pasuko vairą ir po sekundės automobilis ėmė suktis aplink savo ašį. Kai pabandė atitraukti koją nuo greičio pedalo, mergina nugara įsiremė į sėdynės atkalnę ir vėl iš visų jėgų paspaudė.

— Kas jūs esate ir ko, po velnių, iš manęs reikia? — iškošė

Hokinsonas pro sukąstus dantis ir tik tada pastebėjo, kad liovėsi ją tujinti.

— Edi, Edi, Edi, — atsiduso mergina. — Nejaugi tavo atmin-tis tokia prasta?

Tą akimirką, kai jis abiem rankomis tvirtai įsikibo į vairą, ji staigiai apsuko šaliu jo kaklą ir laisvąjį galą išmetė iš automobilio.

— Kad tau nebūtų šalta, mano mielas!

Pažvelgęs į užpakalinio vaizdo veidrodėlį Hokinsonas pamatė, kaip šalis plevėsuoja už automobilio. Perlai daužėsi į dažais padengtą metalą, o vėjas kilnojo audeklą aukštyr žemyn.

— Kelionė baigta, aš stoju! — suriko Hokinsonas.

— Liza nenori sustoti.

Mergina vėl iškėlė rankas.

Liza? Iš kur jis žinojo šį vardą? Pakėlęs akis vėl staigiai pasuko vairą. Posūkis prieš švyturį labai greitai artėjo. Hokinsonas žvilgtelėjo į spidometrą. Rodyklė virpėjo ties devyniasdešimties kilometrų per valandą žyma.

Hokinsonas pamėgino alkūne nustumti merginą į keleivio vietą, tačiau ji pasirodė neįtikėtinai stipri. Smailus batelio kulnas smigo jam į pėdą.

— Liza, mes mirsime!

Devyniasdešimt penki kilometrai per valandą.

— Tu mirsi!

Šoniniame veidrodėlyje Hokinsonas matė, kaip šalis pasiekė asfaltą, o tada vėjo sūkurys jį vėl pakėlė į viršų. Jeigu audeklas įsipainiotų į galinę važiuoklės dalį, šalis jį užsmaugtų nespėjus net aiktelėti. Nejaugi mažulė norėjo mirti kartu? Argi ji tokia pamišusi? Hokinsonas pamėgino nusiplėšti nuo kaklo šalį, tačiau tučtuojau vėl abiem rankomis stipriai įsikibo į vairą, nes automobilis peršoko greičio mažinimo kalnelį.

— Ko jums iš manęs reikia?

— Kokia buvo paskutinė perbraukta pavardė *Frydbergo* keleivių sąrašė?

Frydbergas. Staiga jis suprato, iš kur pažinojo Lizą.

— Viešpatie, juk praėjo dešimt metų!

— Paskutinė perbraukta pavardė, — primygtinai reikalavo mergina.

Šimtas dešimt kilometrų per valandą.

Jie niekaip neįveiks to posūkio.

— Aš nežinau!

Tą akimirką automobilis peršoko paskutinį greičio mažinimo kalnelį ir įlėkė į žemyn besileidžiantį posūkį, nuo kurio kelias vedė prie švyturio.

— Aš nežinau! — suriko Hokinsonas.

Jis tikrai nežinojo.

Sucypė padangos. Išcentrinė jėga pakėlė Hokinsoną nuo sėdynės.

Jiems virš galvų ratus suko žuvėdros.

Po trijų dienų...

Pirmadienis, rugsėjo 15 d.

Pro Evelinos Mejers kabineto matines duris skverbėsi prislopinti balsai, skardus juokas ir šampano kamščių pokšėjimas. Kaskart, kai kas nors nužingsniuodavo koridoriumi, stiklas suvirpėdavo. Argi reikėjo šitaip daužytis? Tokiame triukšme niekam nepavyktų susikaupti.

Tiesą sakant, Evelina jau seniai norėjo išeiti iš kontoros. Jau buvo aštunta valanda vakaro. Reikėjo pašerti kates — Bonę ir Klaidą, — be to, Evelinos skrandis taip pat ėmė gurgti. Iš tiesų jai tereikėjo išeiti į fojė. Vienos advokatų kontoros priėmimų salėje ant padėklų buvo išrikiuotos dešimtys taurių su kokteiliais, o didžiulėje aptarimų patalpoje ir lankytojų kambariuose ant stalų pūpsėjo bokštai vieno kąsnio užkandžių su ikrais, lašiša ir tunu. Tačiau tada tektų susitikti su klientais ir kitais advokatais, su kuriais Evelina palaikė bičiuliškus santykius, o ji norėjo to išvengti. Trumpi mandagūs pokalbiai apie nereikšmingus dalykus nebuvo jos stiprioji pusė.

Evelina paskleidė ant rašomojo stalo dokumentus ir ėmė apžiūrinėti įvairias išvadas, policijos protokolus, liudytojų apklausų nuorašus, kriminalinės policijos bei ugniagesių padarytas nuotraukas. Greta gulėjo ir taikaus susitarimo sąlygos, kurias ji su ieškovės advokatu aptarė restorane. Oponentų netenkino kelių tūkstančių eurų išmoka. Ta prakeikta byla dėl kanalizacijos šulinio dangčio! Ji norėjo prie jos padirbėti daugių daugiausia dar valandą. Žinoma, galėjo pasiimti kai kuriuos dokumentus, paslapčia išsėlinti pro užpakalines duris ir išvažiuoti namo. O tada dirbti *ramioje aplinkoje!* Nes, be Bonės ir Klaido, jos bute daugiau nebuvo nieko, kas galėtų blaškyti dėmesį. Tačiau Evelina pažinojo save. Viskas baigtusi tuo, kad ji sėdėtų svetainėje prie atšalusių picos likučių, nebematytų

tiesiai prieš nosį esančių svarbių dalykų ir... ketvirtą valandą ryto atsibustų ant sofos.

Tačiau blogiausia, kad prieš kelias dienas sekundės dalį ji patyrė keistą *déjà vu* jausmą. Atėjusi į Apygardos teismą, kur turėjo vykti parengiamasis dieninis posėdis, ji akies krašteliu žvilgtelėjo į savo dokumentus. *Bam!* Asociacija pranyko taip pat greitai, kaip ir buvo iškilusi. Šioje byloje slypėjo viena detalė, kuri tarsi norėjo jai kažką pasakyti, tačiau Evelina niekaip neperprato, kas tai. Kuo ilgiau vartė dokumentų lapus, tuo labiau abejojo savo sveiku protu.

Mintis nutraukė iš toli atsklidęs prislopintas viršininko balsas. Evelina girdėjo, kad jis eina koridoriais jos kabineto link. Netrukus už stiklinių durų pasirodė šešėlis, tada viršininkas pasibeldė ir įėjo vidun. Jis visada pasibelsdavo! Šiuo atžvilgiu Krageris buvo tikras džentelmenas. Jis vilkėjo *Armani* kostiumą, plaukai ties smilkiniais buvo žilstelėję, veidas — kampuotas. Nors jau buvo šešiasdešimties, šis aukšto ūgio vyriškis buvo kupinas žavesio. Galbūt netgi šiek tiek *per* galantiškas. Be to, pasižymėjo puikia iškalba ir... Pirmas žodis, atėjęs Evelinai į galvą, buvo „rimtas“. Vis dėlto ji girdėjo daugybę klientų sakant, kad junginyje „rimtas advokatas“ slypi prieštaravimas, ir iš tikrųjų jie teisūs. Tarp teisininkų Krageris tikrai ne Motina Teresė, bet jis visada stengėsi elgtis sąžiningai, — žinoma, tiek, kiek leido jo verslo pobūdis. Vis dėlto jis ne be reikalo gavo pravardę Pitbulis.

O dabar jis stovėjo priešais Eveliną vienoje rankoje laikydamas dokumentą, kitoje — taurę šampano.

— Evelina, jūs neprivalote man įrodinėti, kad esate kieta advokatė. Tik ne šiandien.

Jis vėl nutaisė tėvišką žvilgsnį. Evelina žinojo, kad viršininkas gali būti ir kitoks, tačiau šiandien buvo *jo* diena. Advokatų kontora „Krageris, Holobekas ir partneriai“ šventė savo gyvavimo dvidešimtpenketį ir patalpos buvo pilnos notarų, teisėjų, žiniasklaidos darbuotojų, verslo teisininkų, su kuriais jų įstaiga palaikė draugiškus ryšius, ir didelių įmonių atstovų. Krageris laikėsi prin-

cipo nedirbti su mažomis įmonėmis. Čia lankydavosi bankų direktoriai, oro linijų bendrovių, draudimo koncernų, universalinių ir elektros prekių parduotuvių tinklų vadovai.

— Aš tik norėjau šiuos dokumentus...

— Evelina, juk jūs tik mėginate taip pasiteisinti, — nutraukė viršininkas. Formalus kreipinys „jūs“, pasakytas drauge su jos vardu, reiškė, kad Krageris nepakęs prieštaravimo. — Vienai valandai palikite tą bylą ramybėje ir prisijunkite prie mūsų. Jūs nukreipiate dėmesį į tokius dalykus, kurie neatneš jokios naudos.

Neatneš jokios naudos? Kaltinamasis buvo Evelinos tėčio geriausias draugas — vienintelis žmogus, kuris rūpinosi ja po tėvų gyvybės nusinešusios nelaimės. Ir Krageris tai velniškai gerai žinojo!

Jai nespėjus nieko pasakyti, viršininkas parodė į duris.

— Ten, kitapus durų, laukia daug įdomesnės bylos. Baterijomis maitinamas radijo imtuvas išslysta iš prietaisų skydelio, trenkiasi į vairą, o tada išsiskleisdama oro pagalvė sviedžia radijo imtuvą tiesiai miesto tarybos nariui į veidą. Našlė apkaltina oro pagalves gaminančią įmonę ir pateikia penkių milijonų eurų ieškinį.

Ji žinojo tą bylą.

— Deja, mes nelaimėjome.

— Žinau, tačiau būtent *tokie* užsakymai atneša pinigų. Priešingai nei byla, iškelta vyrui užkliuvus už statybietę juosiančios tvorelės, įgriuvus į kanalizacijos šulinį ir nususukus sprandą.

Atrodė, kad viršininkas nori iš jos pasišaipyti.

— Aš asmeniškai pažįstu atsakovą ir žinau, kad statybietė buvo aptverta pagal reikalavimus, — paprieštaravo Evelina.

— Taip, aš žinau, kad pralaimėjimas šioje byloje visiškai sugriautų jūsų pažįstamo žmogaus verslą. Tačiau paklausykite... — Tėviška intonacija, iki šiol skambėjusi jo balse, staiga pradingo. — Mes nesame *Caritas*, o smulkiems socialiniams reikalams spręsti yra kontorų, kurios specializuojasi šioje srityje.

— Šį kartą aš nenusileisiu, — atkirto. Dėdės Jano — taip ji nuo vaikystės vadino tėčio draugą — statybos įmonei sekėsi ne itin gerai ir pralaimėjimas teisme ją tikrai sunaikintų. Evelina negalėjo palikti šio žmogaus bėdoje, nes jautėsi skolinga.

Krageris atsainiai prisėdo ant jos rašomojo stalo krašto, kas paprastai šiam vyrui nebuvo būdinga. Jo žvilgsnis užkliuvo už spalvotų nuotraukų krūvelės. Jis pasklaidė viršuje buvusius atvaizdus.

— Ar ir jas gavote iš savo abejotino šaltinio?

Kiek kartų jie jau įnirtingai diskutavo šia tema?

— Aš tirių bylas taikydama savo metodus, — atsakė Evelina. — Norite rezultatų, o tai, kaip jų pasiekiu, yra mano reikalas.

Krageris kurį laiką įdėmiai žiūrėjo į pavaldinę.

— Kaip norite. Tačiau kai baigsite šią bylą, mums reikės pasikalbėti. Yra pelningas reikalas, kurį norėčiau jums patikėti.

— Ar mažą privatų banką padavė į teismą už tai, kad dirba be biurokratinių kliūčių, neima sąskaitos mokesčių ir pervilioja klientus iš stambių bankų?

— Ciniškas pastabas verčiau palikite man. Esate joms per jauną ir per graži. — Linktelėjo į duris. — Ar prisijungsite prie mūsų?

— Aš toliau dirbsiu.

— Jums spręsti. — Krageris pasivėdavo aplanku. — Baudžiamoji byla buvo nutraukta. Šiandien popiet iš teismo atkeliavo Kislingerio skrodimo ataskaita.

Evelina pašoko nuo kėdės. Kislingieris buvo tas vyras, kuris įkrito į atvirą kanalizacijos šachtą.

— Aš jos laukiau tris dienas!

— Ketinau paduoti tuos dokumentus tik rytoj iš ryto, po šventės. Bet kadangi jūs vis tiek visa galva pasinėrusi į bylą ir nerandate ramybės... — Nebaigęs sakinio Krageris padėjo aplanką ant stalo.

Evelina tučtuojau ją atvertė ir paskubomis peržvelgė teismo

medicinos eksperto parašytas eilutes, kol jos akys sustojo ties mirties laiku ir priežastimi.

Jai užgniaužė kvapą.

— Kislingieris mirė ne nuo kaklo slankstelių ir ne nuo kaukolės lūžių, — pasakė Krageris.

— Jūs perskaitėte ataskaitą?

— Žinoma. Tarp šampano, juokelių ir sumuštinių su ikrais kartkartėmis galima rasti vieną kitą minutę ramybės. Paklauskite, Evelina... — Jo balse vėl skambėjo tėviškos intonacijos, tačiau su tyliomis ir vos juntamomis pavojaus gaidelėmis. — Jūs pralaimėsite tą bylą. Skrodimo ataskaita nulaus *jums* sprandą. Kislingieris žemyn galva įkrito į siaurą šachtą ir įstrigo netoli dugno. Šachtoje buvo trisdešimt centimetrų vandens. Kislingieris negalėjo pajudėti ir...

— ...prigėrė, — užbaigė sakinį Evelina. Ji pakėlė akis nuo skrodimo ataskaitos.

— Trachėjoje, plaučiuose ir skrandyje buvo du litrai nuotekų.

Siauros antrojo Vienos municipalinio rajono gatvelės tokiu vėlyvu metu buvo tuščios tarsi iššluotos. Jeigu kas nors ir sukinėjosi po apylinkes, tai buvo tik suteneriai, inkasatoriai, į darbą skubančios gatvės merginos arba tie, kurie norėjo bet kokia kaina bare ištaškyti pinigus. Dar ir dėl to gatvelės naktį atrodė gerokai nykesnės negu dieną. Kai kurie žibintai nešvietė. Visur stūksojo krūvos maišų su šiukšlėmis, šalia perpildytų konteinerių prie kiekvieno namo kampo pūpsojo krūvos šunų išmatų, o iš daugelio butų pro langus sklido įprasti sutuoktinių kivirčių garsai.

Riksmi Evelinai priminė tėvų barnius, kurių jai teko klausytis, kai buvo maža mergaitė. Iš tiesų jos vaikystė buvo ne tokia ir bloga — iki tos akimirkos, kai susipažino su vyru, pakeitusiu visą gyvenimą. Tą akimirką vaikystė pasibaigė.

Evelina perlipo per tuščias medines paletes prie daržovių parduotuvės, kurios langus dengė iki pusės nuleistos ritininės užuolaidos. Po to, kai savo kabinete daug kartų perskaitė visus skrodimo išvados punktus, ji pabandė mobiliuoju telefonu prisiskambinti Patrikui — savo *abejotinam šaltiniui*. Jis kartais padėdavo tyrimuose, bet dabar neatsiliepė. Tačiau Evelina ir be jo pagalbos išsiaiškins, kas prieš dvi savaites nutiko Černinų skersgatvyje.

Ji išsmuko iš kontoros pro užpakalines duris, niekam nepasakiusi nė žodžio. Dar pora taurių šampano ir net pats Krageris nebepastebės, kad ji dingo. Važiuodama automobiliu Evelina pasiskambino kaimynės dukrai, kuri turėjo jos buto raktus. Konė labai džiaugdavosi gavusi progą pašerti Bonę ir Klaidą vištienos konservais. Žinoma, mergaitė tokiu būdu irgi padarydavo jai paslaugą. Dėl verslo vakarienių ir vakarinių susitikimų, kurie dažnai užsitęsdavo iki vidurnakčio, katės tikriausiai jau seniai būtų suorganiza-

vusios sukilimą — prišlapinusios į Evelinos batus arba nuplėšusios užuolaidas nuo karnizų.

Evelina pastatė savo *Ford Fiesta* prie namo kampo, po vienu iš nedaugelio šviečiančių gatvės žibintų. Iš ten pėsčiomis atėjo į Černinų skersgatvį. Jos aukštakulnių kaukšėjimas aidėjo tarp pastatų sienų. Paėjusi dar kelis metrus Evelina atsidūrė toje vietoje, kur prieš porą savaitių mirė Kislingieris. Kampiniame pastate buvo įsikūręs nedidelis banko filialas su bankomatu, kitoje gatvės pusėje — baras. Neoninių šviesų vamzdeliai virš įėjimo į *Entrez-Nous** pavadintą įstaigą buvo pusiau iškritę iš laikiklių ir burzgė smarkiau negu švietė. Priešais klubą pastatyti automobiliai — „Porsche“, „Mercedes“ ir dvi „Audi“ — nederėjo prie nutriušusio kvartalo. Tikriausiai jų savininkai norėjo nusigerti bare, kuriame niekam nesukels įtarimo.

Asfaltas gatvės viduryje buvo išardytas. Už statybviетę juosiančios tvoros driekėsi atvira kanalizacijos šachta. Jos dangtis tebegulėjo smėlyje šalia angos. Kartą Evelina jau čia lankėsi, bet tada negalėjo prieiti taip arti, nes kriminalinė policija buvo aptvėrusi nelaimingo atsitikimo vietą. Dabar jau niekas nebekirto kelio per statybviетę. Ką tokioje vietoje veikė Rudolfas Kislingieris — į pensiją išėjęs garsus pediatras? Norėjo pasinaudoti bankomatu?

Nepraėjus nė trimis dienoms po jo mirties našlė pateikė dėdei Janui privatų ieškinį. Dėdės Jano civilinės atsakomybės draudimo bendrovės atsiųstas ekspertas nustatė, kad statybviетė aptverta ganėtinai saugiai. Todėl draudimo bendrovė nusikratė atsakomybės ir nesumokėjo nė cento. Jeigu dėdė Janas pralaimėtų teisme, jis atsakytų asmeniniu turto.

Rafinuotų manierų oponentės advokatas per pirmąjį taikaus susitarimo derybų susitikimą tvirtino, esą Kislingieris lankėsi labdaros renginyje, skirtame vėžiu sergantiems vaikams, o po jo skubėjo į metro. Galbūt dėl prasto apšvietimo jis užkliuvo už aplai-

* „Užeikite pas mus“ (pranc.).

džiai pastatytos užtvaros ir žemyn galva nugarmėjo į šachtą. Juk pasitaikydavo kvailų sutapimų! Visų pirma dėl to, kad artimiausia metro stotis iš tiesų buvo velniškai toli.

Šiaip ar taip, našlė norėjo gauti septynis milijonus. Į šią sumą buvo įskaičiuotos laidojimo išlaidos, kompensacija už patirtą skausmą bei kančias ir našlei išlaikyti skirti pinigai, nes ji neteko visų pajamų šaltinio.

Evelina pažinojo teisėją, todėl perspektyvos jai atrodė niūrios. Jeigu viskas pakryptų bloga linkme, dėdei Janui tektų skelbti bankrotą. Tada septyni jo samdomi statybininkai, biuro darbuotojai ir vienas pameistrys atsidurtų gatvėje. Tai būtų paskutinis smūgis ilgoje nelaimingų atsitikimų grandinėje, nuo pat jos vaikystės lydėjusioje Evelinos šeimoje. Iki gyvos galvos įgriso nuolat būti pralaimėtojų pusėje.

Ji įjungė mažą kišeninį žibintuvėlį, kurį visada laikydavo savo automobilio pirštinių skyrelyje, nusiavė aukštakulnius batelius, pasikėlė sijoną ir perlipo per užtvarą. Laikydama žibintuvėlį dantyse susipynė ilgus šviesius plaukus į kasą. Tada metalinėmis kopėčiomis nusileido į šachtą. Ji buvo siaura ir dvokė kloaka. Nors Evelina tikėjosi iki kelių įsmukti į purvą, nusileidusi kopėčiomis apačioje atsistojo ant tvirto pagrindo. Po nelaimės miesto tinklus aptarnaujanti įmonė nutraukė vandens tiekimą į šią kanalizacijos sistemos dalį. Evelina nesistebėjo, kad esant šiltam orui rugsėjo dienomis kanalas išdžiūvo vos per kelias paras.

Šioje vietoje Kislingieris — stambaus sudėjimo vyras — įstrigo žemyn galva. Taip tvirtai, kad ugniagesiams gelbėtojams teko jį traukti gerve. Tuo metu, kai įvyko nelaimė, gatvėje nebebuvo nė vieno žmogaus, kuris būtų galėjęs padėti Kislingieriui. Kaip ir dabar. Evelina įsivaizdavo save jo vietoje — kabančią šachtoje žemyn galva, į vandenį panirusiu veidu. Kūno svoris spaudė vyrą vis žemiau ir žemiau, o jis negalėjo išlaisvinti rankų ir stumtis į viršų. Vanduo skverbėsi jam į nosį ir ausis. Jis neįstengė šauktis pagalbos. Kažkuriuo metu turėjo pamėginti įkvėpti, tačiau negalėjo ir...

Jai vėl atrodė, kad veidą liečia džiuto maišas, užuodė drėgnas sienas ir pajuto nuo žemės sklindantį šaltį, nuo kurio stingo pirštai. Evelina negalėjo pajudėti. Virvė vis giliau rėžėsi į odą ties sąnariais, ji springo skrandžio rūgštimi, tačiau negalėjo išspjauti, nes lipni juosta buvo labai tvirtai priklijuota prie burnos...

Evelina suriko ir atsimerkė. Tik ne tai! Širdis daužėsi kaip pašėlusį. Ji nusibraukė nuo kaktos prakaitą. Pati to nesuvokdama, atsitūpė ant grindų ankštoje šachtoje ir nusibrozdino kelius į betoninę sieną. Žibintuvėlis iškrito iš rankos ir nuriedėjo į šoninį vamzdį. Laimė, nebuvo linkusi į klaustrofobiją, antraip tą akimirką ją būtų ištikęs panikos priepuolis.

Moteris dar labiau susigūžė, kad galėtų pasiekti giliau esantį vamzdį, tačiau šachta buvo per siaura. Jai nepavyko pirštais užčiuopti žibintuvėlio. Tada pastebėjo iš išdžiūvusio purvo kyšantį blizgančio daikto kraštelį. Tikriausiai tai moneta. Pakapstė žemėje vietoje ir ištraukė radinį. Jis atrodė per didelis, kad būtų moneta, ir labiau panėšėjo į nedidelį ovalų sintetinės medžiagos apvalkalą. Evelina nušluostė nešvarumus. Pasirodė „Porsche“ logotipas.

Automobilio nuotolinio atrakinimo pultelis!

Evelina išsiropštė iš šachtos be žibintuvėlio. Spausdama rankoje automobilio raktelį išlindo iš angos. Lipdama netyčia paspaudė nuotolinio valdymo pulto atrakinimo mygtuką. Netoliese nuaidėjo garsus dvigubas spragtelėjimas, o tada atsirakino centrinis užraktas.

— Koks atradimas, — sumurmėjo ji.

Išžiriebė kitoje gatvės pusėje prie naktinio klubo stovėjusio „Porsche“ salono apšvietimo lemputė. Kelioms sekundėms įsijungė ir oranžiniai posūkių indikatoriai.

Be abejo, raktas jau daugelį dienų gulėjo purve, tačiau baterija nenukentėjo. Nejaugi niekas nepasigedo savo „Porsche“?

Evelina pasiėmė į rankas aukštakulnius, perlipo užtvarą ir basa nutipeno prie mašinos. Sidabriškai pilkos spalvos „Porsche 911 Karera“ buvo aptakus dvivietis automobilis kietu stogu, lengvo lydinio ratlankiais ir nerūdijančiojo plieno išmetimo vamzdžiu. Už valytuvų buvo užkišta keletas pranešimų apie baudas už neapmokėtą stovėjimą. Šis automobilis kainavo mažiausiai 120 000 eurų. Už tokią sumą būtų galima nusipirkti nedidelį vienai šeimai skirtą namą patogiame rajone.

Iš naktinio klubo pasigirdo duslus žemo dažnio ritmas. Nei durininko, nei lankytojų eilės, — tik nuleistos juodos ritininės užuolaidos ir įkyriai burzganti neoninė iškaba. *Entrez-Nous*. Ji atidarė dureles ir įgriuvo į vairuotojo sėdynę. Uždarius duris salono apšvietimo lemputė užgeso. Evelina tik dabar pastebėjo, kad į jos palaidinę įsigėrė kloakos smarvė. Kojos iki kulkšnių buvo išteptos purvu, tačiau kažkodėl ji jautėsi labai žvali. Vairas, oda aptraukti porankiai ir sėdynių užvalkalai kvepėjo taip, tarsi automobilis būtų ką tik iš gamyklos. Evelina įkišo raktelį į degimo spynele. Dėl borto kompiuterio ir daugiafunkcio vairo automobilio salonas at-

rodė tarsi lėktuvo pilotų kabina. Spidometro viršutinė žyma rodė 300 km/val. Prietaisų skydelis bylojo, jog rida yra vos trys tūkstančiai kilometrų.

Kai Evelina atidarė pirštinių skyrelį, jos širdis ėmė pašėlusiai daužytis. Link jos atsirito mobilusis telefonas, žiebtuvėlis, cigaretės, rašikliai, diskas stovėjimo laikui nurodyti ir... prezervatyvai. Kaip praktiška! Visiems skoniams — nuo braškių iki vanilės.

Kai kažkas pabarbeno į šoninį langą, Evelina krūptelėjo. Pro stiklą spoksojo raudono, paburkusio veido vyras. Žmogus atrodė maždaug penkiasdešimties, jo kostiumas buvo nuskuręs, kaklaraištis užrištas kreivai. Kad paslėptų nuplikimą, likusius retus plaukus buvo sušukavęs ant viršugalvio.

Evelina instinktyviai įspaudė cigarečių žiebtuvėlį. Tada skubiai žvilgtelėjo į priekį ir į užpakalinio vaizdo veidrodį. Vyras gatvėje buvo vienas. Ji nuleido lango stiklą.

— Labas. — Į automobilyje sėdinčią Eveliną padvelkė stiprus alkoholio tvaikas. Nuo vyro tvoskė tarsi nuo alkoholio statinės. — Tokia graži blondinė visiškai viena šiame superautomobilyje. — Vyras patampė kaklaraiščio mazgą, tarsi jam staiga būtų pritrūkę oro.

— Jeigu jums negresia pavojus ir nereikia pagalbos, paprašysiu manęs netrukdyti.

Vyras pasirėmė į dureles vairuotojo pusėje ir įkišęs veidą į mašiną išsišiepė.

— Paprašysiu manęs netrukdyti, — mėgdžiodamas Evelinos intonacijas pakartojo jis. — Tavo draugas — tikras išpuikęs myžnius, tiesa? Pažįstu tokius tipus. Pats kažkada buvau vienas iš jų.

Žinoma, buvo. Evelina jau norėjo pakelti lango stiklą, tačiau vyras ėmė klebenti durų rankeną.

— Patraukit rankas! — piktai suriko ji. — Savo paties labui!

— Savo paties labui... — Jis svirduliuodamas atsitraukė per žingsnį. Tada nerangiai išgriebė iš kelnų kišenės raktų ryšulį ir atsainiai pasukiojo ant piršto. — Neprieštarausi, jeigu atsisėsiu

šalia? — Jis išsiviepė. — O gal labiau norėtum palydėti į mano namus?

Kokios alternatyvos!

— Ar jau apsisprendei?

— Pirštinių skyrelyje turiu pipirinių aerozolį, — sumelavo Evelina. — Vienos dozės pakaks jūsų akių junginei išdeginti, o jei gu sergate astma, jis sukels bronchų spazmus ir jūs uždusite.

Vyras atsitraukė, kelias akimirkas patylėjo, tačiau tada apsigalvojo ir pro langą įkišo į automobilį ištiestą ranką. Evelina suspaudė jo delną šiam nespėjus paliesti jos kaklo ir...

...vėl pajuto džiuto maišą ant veido...

Tą akimirką išsoko įkaitęs žiebtuvėlis. Evelina ištiesė laisvąją ranką, sugriebė jį ir žėruojančia metaline spirale perbraukė vyrui per pirštus.

Jis staigiai atsitraukė. Evelina paleido vyro ranką ir šiam žengiant atatupstam susipynė kojos. Krintant iš rankos išsprūdo raktų ryšulėlis. Kol vyras klūpodamas ant keturių apgraibomis jį surado, o tada vargais negalais atsistojo, Evelina spėjo pakelti lango stiklą ir centriniu užraktu užrakinti visas dureles. Kai po akimirkos Evelina vėl pažvelgė pro langą, vyro nebebuvo. Užmetusi akį į užpakalinio vaizdo veidrodėlį pamatė, kaip jis pradingsta šoniniame skersgatvyje.

Širdis smarkiai daužėsi. Giliai pakvėpavusi Evelina įkišo į vietą žiebtuvėlį. Ji jau daugelį metų norėjo lankyti dziudo treniruotes, bet niekaip nerasdavo tam laiko. Tokiu atveju būtų turėjusi atsisaityti kasdienio bėgiojimo miesto parke, tačiau tai jai buvo pernelyg svarbu. „Pamiršk tą idiotą, — pasakė sau. — Susikaupk!“

Ji pasilenkė virš keleivio sėdynės ir ėmė raustis po netvarkingai pirštinių skyrelyje sugrūstus daiktus. Tarp prezervatyvų ir cigarečių pakelių aptiko lankstinuką.

— Ir kas gi čia rašoma? — sumurmėjo sau po nosimi.

Šventosios Onos vaikų ligoninė.

Reklaminis lankstinukas kvietė žmones į labdaros renginį,

skirtą vėžiu sergantiems vaikams. Mašina, kurioje sėdėjo Evelina, neabejotinai priklausė Kislingeriui. Nejaugi „Porsche“ čia stovi jau dvi savaites? Kislingerio našlė nė žodžiu apie jį neužsiminė. Galbūt ji nenutuokė apie automobilį. Evelina spoksojo į raudonus braškių kvapo prezervatyvus.

Tada jos akys pro šoninį langą nukrypo į mirguliuojančias neonines *Entrez-Nous* šviesas. Naktinis klubas šiame rajone nebuvo išskirtinis ar prabangus, bet jis neabejotinai saugojo savo lankytojų paslaptis. Kitaip priešais jį nestovėtų nei „Audi“, nei „Mercedes“.

Kislingerio našlė tikriausiai nieko nenutuokė nei apie „Porsche“, nei apie tai, ką jos sutuoktinis veikdavo apsilankęs įvairiuose labdaros renginiuose. Evelina tai išsiaiškina.

„Naktinis klubas viduje atrodo daug geriau nei iš išorės“, — taip skambėtų „viešai neatskleista informacija“, skirta lankytojams, kurie kišenėje turi per daug pinigų. Pigiausias gėrimas čia kainavo penkiolika eurų. Šiame rajone tokio lygio klubas galėjo įsikurti tik dėl pigios nuomos. Dabar, dešimtą valandą vakaro, patalpa dar neskendėjo cigarečių dūmuose. Prekyba tikriausiai įsibėgės tik po kelių valandų. Evelina nuėjo į barą, atsisėdo ant taburetės ir užsisakė daikiri*. Kai barmenas atnešė gėrimą, ji rankos mostu pakvietė vyrą prieiti arčiau.

— Lauke aplink automobilius šlitinėja kostiumuotas vyrukas, — garsiai sušuko Evelina, kad perrėktų iš garsiakalbių sklandantį triukšmą.

Plikas vyras ožkos barzdele, su auskaru lūpoje ir voratinklio tatuiruote ant kaklo pasilenkė virš baro.

— Tai — Rudis. Tokiu metu jis dažniausiai čia būna. Nuolatinis klientas.

— Jis visiškai girtas.

— Du kartus per savaitę prisigeria, kad nuslopintų sielos skausmą. Perdegimas, griūvanti santuoka, įmonės bankrotas, alimantai buvusieji... Visada tas pats. Netinkamai elgėsi su jumis?

Evelina neatsakė.

— Niekam nedaro nieko blogo, jam tiesiog reikia su kuo nors pasikalbėti.

Evelinai susidarė įspūdis, kad perdegimo kamuojamas Rudis norėjo kai ko kito. Ji stengėsi tai pamiršti.

— Ar dirbote čia šeštadienį prieš dvi savaites? — paklausė barmeno.

* *Daiquiri* — kokteilis, kurio pagrindinės sudedamosios dalys yra romas, citrusinių vaisių sultys ir cukrus.

— Po velnių, taip. Aš čia dirbu kiekvieną naktį.

Evelina pastūmė per stalą aplanką, kuriame buvo Kislingerio skrodimo ataskaita. Plikis klausiamai pažvelgė į ją.

— Atverskite, — paragino ji.

Barmenas šiek tiek padvejojo, o tada atvertė aplanką. Jo žvilgsnis įsmigo į ištinusį Kislingerio veidą, kuris, apšviestas skrodimo stalo neoninių lempų, atrodė toks išblyškęs, tarsi vyrukas būtų kabėjęs šachtoje kelias savaites. Šalia nuotraukos gulėjo šimto eurų kupiūra.

— Ar pažįstate šį vyrą? — paklausė Evelina.

Barmenas pastūmė banknotą į šalį.

— Nežinau jo pavardės.

— Tai nesvarbu. Ar pažįstate jį?

— Jis kartais čia lankosi.

— Jis kartais čia *lankydavosi*, — pataisė Evelina. — Į pensiją išėjęs pediatras. Ar šeštadienį prieš dvi savaites taip pat buvo čia atėjęs?

Kai už baro nešinas tuščiu padėklu pasirodė antras barmenas, plikis skubiai paslėpė banknotą ir užvertė aplanką.

— Jūs iš policijos?

— Ar aš panaši į pareigūnę?

Vyras pažvelgė į ją ir staiga nusišypsojo.

— Tokiomis šviesiai rudomis akimis? Ne, jūs tam per graži.

Evelina pajuto, kaip į galvą plūstelėjo karščio banga. Jai nekildavo problemų su benamiais, nusikaltėliais ar narkomanais net tada, kai naktimis viena važiuodavo metro per miestą, tačiau niekaip nesisekė ramiai reaguoti į tokius komplimentus.

— Tai šitas vyras buvo čia, ar ne?

— Jis čia buvo. — Plikis pažvelgė į baro galą. — Sėdėjo nišoje, kalbėjosi su liekna šviesiaplauke, šiek tiek paglamžė tą mergaitę, o tada apmokėjo sąskaitą ir dingo.

— O ta moteris?

Plikis gūžtelėjo pečiais.

— Tikriausiai susirado kitą klientą.

Staiga Evelina prisiminė girtą nuolatinį klubo lankytoją, kuris keliais šliaužiojo priešais „Porsche“. *Keturpėsčias!* Štai kas!

— Kiek išgėrė pediatras? — susijaudinusi paklausė ji.

— Kelias taures.

— Kiek tiksliai?

— Aš nevedu statistikos.

— Pagalvokite, — spaudė Evelina.

Plikis susiraukė.

— Jis tikrai buvo gerokai įkaušęs — išgėrė mažiausiai butelį šampano.

Skrodimo ataskaitoje teigiama, kad Kislingerio organizme aptikta alkoholio, todėl medicinos ekspertas ir detektyvai tikriausiai padarė išvadą, kad jis labdaros renginyje išgėrė kelias taures šampano arba vyno, o tada patraukė į artimiausią metro stotį ir eidamas užkliuvo už neva aplaidžiai pastatytos užtvaros.

Tiesa buvo visiškai kitokia. Perdegimo kamuojamas Rudis netyčia nukreipė ją teisingu keliu. Evelina gurkstelėjo daikrio, tada sumokėjo už gėrimą ir ant baro padėjo dar vieną banknotą. Plikis žvilgtelėjo į sąskaitą ir klausiamai kilstelėjo antakius.

— Kitą kartą pavaišinkite Rudį stipria kava prieš jam išeinant iš baro. Aš jam skolinga.

Rytoj anksti ryte Kislingerio našlės ir jos advokato laukia stulbinanti staigmena.